

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра психології, педагогіки та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «20» 06 2023 № 9

Голова НМР Іван Шемелинець

Робоча програма
навчальної дисципліни
«Вступ до спеціальності»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Психологія»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» (нова редакція для вступу 2023) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету ДПУ від 30.03.2023, протокол №9.

Укладачі:

І.О. Петухова, кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри психології,
педагогіки та соціології

О.В. Павлова, кандидат соціологічних
наук, доцент кафедри психології,
педагогіки та соціології

Гарант освітньої програми

О.Г. Льовкіна, д.філос.н., професор

Розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та соціології, протокол від «7» червня 2023, №16

Завідувач кафедри

І.О. Петухова, к.пед.н., доцент

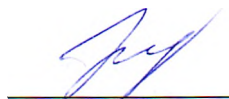
Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «8» червня 2023, №14

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій та менеджменту

Н. І. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу

І.В. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний № _____

Зміст

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання	6
2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	7
2.3. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.4. Рейтинг-план.....	9
2.5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	11
3. Програма навчальної дисципліни	12
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	16
5. Засоби діагностики результатів навчання.....	19
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю.....	18
7. Рекомендована література	21
8. Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни.....	22

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» відноситься до навчальних дисциплін циклу професійної підготовки освітньої програми професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) зі спеціальності 053 «Психологія».

Мета навчальної дисципліни передбачає засвоєння понятійно-термінологічного апарату і формування умінь усно або письмово відтворити призначення термінів і понять; формування навичок свідомо використовувати термінологічний апарат при подальшому вивченні психології; вивчення предмета, завдань, основних напрямів, підходів, галузей психології, методів та категорій психології; здобуття умінь застосовувати набуті знання на практиці, особисто та у майбутній професійній діяльності: застосування основних етичних норм та принципів у професійній діяльності здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія».

Завдання навчальної дисципліни полягає в усвідомленні ролі психології і психологічної культури в сучасному суспільстві; в ознайомленні студентів зі специфікою професійної діяльності психолога, допомогти в усвідомленні мотивації вибору майбутньої професії; у виявленні специфіки науково-психологічного знання, відмінностях між теоретичною і практичною психологією; у ознайомленні з видами діяльності психолога, з психологією як наукою, її сучасними галузями, методами дослідження; ознайомленні із зарубіжними професійними психологічними співтовариствами.

Методи та форми навчання: методи теоретичного та емпіричного дослідження; лекційні, семінарські заняття, індивідуальна й самостійна робота; робота в мережі Internet, написання дайджестів, есе, розв'язання психолого-педагогічних ситуацій, презентування власних проєктів.

Форми організації навчання: денна, заочна.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних психологічних досліджень. Наведені у програмі питання для самоконтролю покликані зорієнтувати здобувачів на вивчення і практичне засвоєння психологічного інструментарію, формування здатності узагальнити отримані результати, а також становитимуть основу при формуванні екзаменаційних білетів з курсу «Вступ до спеціальності».

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій, тез на наукові конференції. Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» є початковим етапом перед проходженням Ознайомлювальної практики із подальшим написанням звіту.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Обов'язкова
	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2	1-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр
	2-й
	Лекції
	24 год.
	Семінарські
	26 год.
	Практичні
	10 год.
	Самостійна робота
	58 год.
	Індивід.-консультац. робота:
	2 год.
	Форма семестрового контролю: екзамен

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Заочна форма навчання

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Обов'язкова
	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2	1-й
Загальна кількість годин – 150	Семестр
	2-й
	Лекції
	6 год.
	Семінарські
	2 год.
	Практичні
	2 год.
	Самостійна робота
	138 год.
	Індивід.-консультац. робота:
	2 год.
	Форма семестрового контролю: екзамен

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним	ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення	ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.	ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості
ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	
СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	
СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.	
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Супутніми для вивчення цієї дисципліни є: «Загальна психологія».

Наступними для цієї дисципліни буде вивчення предметів: «Ознайомлювальна практика».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь бог о	у тому числі				
		л	с	п	І.р	С.р		л	с	п	І.к .р	с.р
Модуль I денна форма навчання = 2 зал. кред. (60 год.)												
Модуль I заочна форма навчання = 2,46 зал. кред. (74 год.)												
Змістовий модуль №1. Психологія як професія												
Тема 1. Основні різновиди професійної діяльності психолога	15	4	4			7	19	2				17
Тема 2. Практичне застосування напрямів роботи у психологічній практиці	15	4	4			7	17					17
Тема 3. Етичні принципи діяльності психолога	15	4	4			7	19	2				17
Тема 4. Професійні психологічні асоціації	15	4	4			7	19	2				17
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) – письмова робота</i>												
Разом за Модулем 1	60	16	16			28	74	6				68
Модуль II денна форма навчання = 2 зал. кред. (60 год.)												
Модуль II заочна форма навчання = 2,54 зал. кред. (76 год.)												
Змістовий модуль №2. Психолог як професіонал												
Тема 5. Особливості професійної підготовки психологів	11	2	2			7	19		2			17
Тема 6. Психологічна готовність до професійної діяльності	15	2	2	2	2	7	19				2	17
Тема 7. Характеристика діяльності психологів освітніх закладів	14	2	4			8	17					17
Тема 8. Актуальні виклики у психологічній практиці	20	2	2	8		8	21			2		19
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) – письмова робота</i>												
Разом за Модулем 2	60	8	10	10	2	30	76		2	2	2	70
Форма підсумкового контролю – екзамен												
Усього годин	120	24	26	10	2	58	150	6	2	2	2	138

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів) Денна форма	Вага оцінки (кількість балів) Заочна форма
Змістовий модуль 1					
4/2 4/0 7/17	Тема 1. Основні різновиди професійної діяльності психолога	Лекція Семінарське заняття Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	0 1 1 1	0 0 0 3
4/0 4/0 7/17	Тема 2. Практичне застосування напрямів роботи у психологічній практиці	Лекція Семінарське заняття Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	0 1 1 1	0 0 0 3
4/2 4/0 7/17	Тема 3. Етичні принципи діяльності психолога	Лекція Семінарське заняття Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендрно-вікові відмінності. ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	0 1 1 1	0 0 0 3
4/2 4/0 7/17	Тема 4. Професійні психологічні асоціації	Лекція Семінарське заняття Семінарське заняття Самостійна робота Контрольна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	0 1 1 1 4	0 0 0 3 3
16/6 16/0 28/68	Усього за модулем 1			16	12
Змістовий модуль 2					
2/0 2/2 7/17	Тема 5. Особливості професійної підготовки психологів	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	0 1 1	0 5 3
2/0 2/0 2/0 2/2 7/17	Тема 6. Психологічна готовність до професійної діяльності	Лекція Семінарське заняття Практичне заняття Індивідуально-консультативна робота Самостійна робота	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	0 1 2 6 1	0 0 0 5 3

2/0	Тема 7. Характеристика діяльності психологів освітніх закладів	Лекція	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	0	0
2/0		Семінарське заняття		1	0
2/0		Семінарське заняття		1	0
8/17		Самостійна робота		1	3
2/0	Тема 8. Актуальні виклики у психологічній практиці	Лекція	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	0	0
2/0		Семінарське заняття		1	0
2/2		Практичне заняття		2	0
2/0		Практичне заняття		2	0
2/0		Практичне заняття		2	5
2/0		Практичне заняття		2	
8/19		Самостійна робота Контрольна робота		1 4	6
8/0	Усього за модулем 2			29	33
10/2					
10/2					
2/2					
30/70					
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5	5
Екзамен				50	50
Усього за курсом				100	100

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протоколи психодіагностичних методик

Ключі для підрахунку сировинних результатів методик

Zoom, Moodle

Мультимедійний супровід освітнього процесу

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ

Змістовий модуль 1. Психологія як професія

Тема 1. Основні різновиди професійної діяльності психолога

План лекційного заняття

1. Сфери професійної діяльності психолога
2. Форми організації професійної взаємодії
3. Наукові дослідження як важливий різновид професійної діяльності психолога

План семінарського заняття

1. Різновиди діяльності психолога: зміст і характеристика
2. Наукові психологічні школи

План семінарського заняття

1. Психолог-викладач: сутність професійної діяльності
2. Психолог-дослідник: сутність професійної діяльності
3. Психолог-практик: сутність професійної діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Структурний підхід В. Вундта
2. Біхевіористична школа Е. Торндайка
3. Психоаналітичний підхід З. Фрейда
4. Патопсихологічний підхід Т. Рібо
5. Гуманізм А. Маслоу
6. Діяльнісний підхід О. Леонтьєва
7. Генетичний підхід С. Максименка

Перелік питань для самоконтролю

1. Перерахуйте сфери професійної діяльності психолога, проаналізуйте їх
2. Представте критерії ефективності форм організації професійної діяльності

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1].

Допоміжні: [3,4].

Інформаційні ресурси Інтернет: [10, 11].

Міжнародні видання: [17].

Тема 2. Практичне застосування напрямів роботи у психологічній практиці

План лекційного заняття

1. Просвітницька робота
2. Психопрофілактична робота
3. Консультативний напрям у роботі психолога
4. Психодіагностичний напрям у професійній діяльності
5. Психокорекція
6. Психотерапія: відмінність від психологічного консультування

План семінарського заняття

1. Психолог у галузі спорту
2. Професійна діяльність психолога у медичній сфері

План семінарського заняття

1. Перша психологічна допомога населенню в екстремальних і кризових умовах
2. Психологічна допомога під час війни

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Професійна діяльність психолога на виробництві
2. Професійна діяльність психолога силових структур

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає сутність просвітницької діяльності психолога освітніх установ?
2. Перерахуйте основні психопрофілактичні заходи психолога на виробництві
3. У чому полягає специфіка психодіагностичної роботи психолога у силових структурах?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [2].

Допоміжні: [5,6].

Інформаційні ресурси Інтернет: [12,13].

Міжнародні видання: [18].

Тема 3. Етичні принципи діяльності психолога

План лекційного заняття

1. Документи, що регламентують діяльність психолог: ретроспективний аналіз
2. Етичний кодекс психолога України

3. Етичні стандарти психологів

План семінарського заняття

1. Документи, що регламентують діяльність психолог: ретроспективний аналіз
2. Етичний кодекс психолога України
3. Етичні стандарти психологів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Порівняльний аналіз Етичного кодексу психолога України, Німеччини, США
2. Сформулюйте основні етапи становлення етичних принципів діяльності психологів

Перелік питань для самоконтролю

1. Чи існує єдиний етичний кодекс, який би був розповсюджений в усьому світі?
2. У якому році було затверджено Етичні стандарти для психолога?
3. Що входить у поняття професійної етики психолога?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1].

Допоміжні: [6,7].

Інформаційні ресурси Інтернет: [10,14,15].

Міжнародні видання: [17].

Тема 4. Професійні психологічні асоціації

План лекційного заняття

1. Міжнародні психологічні товариства та асоціації
2. Товариство психологів України
3. Діяльність Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

План семінарського заняття

1. Міжнародна асоціація прикладної психології
2. Міжнародна асоціація крос-культурної психології

План семінарського заняття

1. Європейські асоціації
2. Вітчизняні асоціації

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Товариства психологів країн СНД
2. Українські асоціації психологів

Перелік питань для самоконтролю

1. У якому році засновано товариство психологів України?
2. Сформулюйте завдання, принципи, засади, мету професійних об'єднань

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1,2].

Допоміжні: [8,9].

Інформаційні ресурси Інтернет: [10,16].

Міжнародні видання: [17,18].

Змістовий модуль 2. Психолог як професіонал

Тема 5. Особливості професійної підготовки психологів

План лекційного заняття

1. Загальні, професійні компетентності
2. Етапи професійного розвитку психологів
3. Перспективи професійного зростання

План семінарського заняття

1. Професійні знання, уміння, навички
2. Мотиваційні умови навчально-творчої діяльності
3. Професійний розвиток психолога

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Аналіз освітнього Стандарту зі спеціальності 053 «Психологія»
2. Аналіз ОПП підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

Перелік питань для самоконтролю

1. Проаналізуйте послідовність професійного становлення психолога
2. Сформулюйте необхідні і достатні мотиваційні умови професійної діяльності

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1,2].

Допоміжні: [3,9].

Інформаційні ресурси Інтернет: [11,16].

Міжнародні видання: [17,18].

Тема 6. Психологічна готовність до професійної діяльності

План лекційного заняття

1. Вплив особистих якостей на професіоналізм
2. Основні аспекти професійної придатності психолога до практичної діяльності
3. Модель особистості практичного психолога

План семінарського заняття

1. Етапи професіоналізму за Є. Клімовим
2. Критерії успішності психолога-викладача

План практичного заняття

1. Професіограма психолога
2. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна риса

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Стилї професійного спілкування практичного психолога і психолога-викладача
2. Творчість у викладанні дисциплін психологічного циклу у вищій школі
3. Відмінності у професійних портретах психолога практика, психолога-дослідника, психолога-викладача

План індивідуально-консультативної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відрефлексувати власну готовність та особливості особистості з позиції професійної компетентності психолога
2. Здійснити психологічну діагностику особистісних рис, що сприяють ефективному виконанню професійних обов'язків
3. Визначити зони найближчого розвитку із урахуванням професійно важливих рис, які варто розвивати

Перелік питань для самоконтролю

1. Яку модель практичного психолога запропонувала Н. Чепелева?
2. які якості повинен виявляти психолог під час спілкування з клієнтом?
- 3 Чому для психолога важливу психічне і фізичне здоров'я?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1,2].

Допоміжні: [8].

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,16].

Міжнародні видання: [17].

Тема 7. Характеристика діяльності психологів освітніх закладів

План лекційного заняття

1. Діяльність психолога закладу дошкільної освіти
2. Діяльність психолога закладу середньої освіти
3. Діяльність психолога у вищій школі

План семінарського заняття

1. Відмінності у професійній діяльності психологів освітніх установ
2. Вимоги, що висуваються керівником психологічної служби до психологів освітніх установ

План семінарського заняття

1. Емпатія і втома від співчуття
2. Професійне вигорання психологів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати річні плани роботи психологів різних установ
2. Визначити пріоритетні напрями професійної діяльності психологів відповідно до умов роботи
3. Законспектувати посадові обов'язки психолога освітніх установ

Перелік питань для самоконтролю

1. Основні напрями роботи психолога дошкільного закладу
2. У чому полягає сутність психоедукаційного напрямку у освітній установі?
3. Визначте відмінність у діяльності психолога молодшої та середньої шкіл

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1,2].

Допоміжні: [3,6,9].

Інформаційні ресурси Інтернет: [11,12,14].

Міжнародні видання: [17,18].

Тема 8. Актуальні виклики у психологічній практиці

План лекційного заняття

1. Протоколи психологічної самопомоги населенню в умовах війни
2. Профілактика суїцидів у громаді як актуальний виклик сьогодення

План семінарського заняття

1. Особливості психоемоційного стану особистості в умовах соціальної ізоляції: причини і наслідки
2. Технології оптимізації психоемоційного стану в умовах війни

План практичних занять

1. Конфлікти в умовах війни
2. Синдром провини вцілілого
3. Тривожні стани населення: діагностика і корекція
4. Психологія дистанційного навчання

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Здійснити моніторинг наукової літератури з метою узагальнення найактуальніших тенденцій у контексті наукової психології. Об'єднати їх у групи відповідно до галузей. Визначити топ-5 популярних тематик.
2. Здійснити моніторинг тематик, які висвітлюються професійними об'єднаннями з метою узагальнення найактуальніших тенденцій у контексті прикладної психології. Об'єднати їх у групи відповідно до галузей. Визначити топ-5 популярних тематик.

Перелік питань для самоконтролю

1. Чому карантин вплинув на якість життя сучасної людини?
2. Як можна запобігти наслідкам карантину у майбутньому?

Рекомендовані літературні джерела

Основні: [1,2].

Допоміжні: [7,9].

Інформаційні ресурси Інтернет: [12,14].

Міжнародні видання: [17].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE для денної форми навчання (максимально до 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарських занять та написання контрольної роботи у вигляді опитування в тому числі за питаннями які виносяться на самостійну роботу.

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1=16 балів				КР №1 (4 б.)	Екзамен 50 балів	Загальна оцінка з курсу =M1+M2+ екзамен = 16 +34+ 50 = 100 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T. 4			
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2			
Самостійна робота	1	1	1	1			
Модулі	Модуль 2 = 34 балів				КР №2 (46.)		
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8			
Відповідь на семінарському занятті	1	1	2	1			
Робота на практичному занятті		2		8			
Індивідуальна робота		6					
Самостійна робота	1	1	1	1			
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5						

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1=12 балів				КР (6 б.)	Екзамен 50 балів	Загальна оцінка з курсу =M1+M2+ екзамен = 12 +38+ 50 = 100 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T. 4			
Відповідь на семінарському занятті							
Самостійна робота	3	3	3	3			
Модулі	Модуль 2 = 38 балів				КР (6 б.)		
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8			
Відповідь на семінарському занятті	5						
Робота на практичному занятті				5			
Індивідуальна робота		5					
Самостійна робота	3	3	3	3			
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5						

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
1	5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.
0,5	3-4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неточності та незначні помилки.
0,25	1-2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання
0	0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
2	5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі виконав усі завдання, здійснив обробку отриманих результатів, представив їх у вигляді якісного психодіагностичного узагальнення із розуміння першопричин і подальших наслідків
1	3-4	Здобувач вищої освіти у повному обсязі виконав частину запропонованого завдання, здійснив обробку отриманих результатів, представив їх у вигляді спрощеного висновку
0,5	1-2	Здобувач вищої освіти у повному обсязі виконав завдання, здійснив обробку отриманих результатів, проте не сформулював якісних висновків
0	0	Робота відсутня

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н.	Заочна ф/н	
6	5	Послідовність, логічність написання роботи, а також підготовка презентації та, відповідно, її захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	4	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, проте без пов'язання результатів із практичною діяльністю
4	3	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, підготовлена презентація, що розкриває основні положення, проте здобувач не захистив представлений матеріал
3	2	Послідовність, логічність написання дослідження наявна, проте результати не мають візуального супроводу у вигляді презентації відсутня
2	1	Робота здана, захищена, проте відсутні її захист і презентація
1	0,5	Робота здана, не захищена, презентація відсутня
0		Робота відсутня

Шкала оцінювання роботи самостійної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
1	3	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей
0,5	2	Здобувач вищої освіти розкриває сутність теоретичних питань, усвідомлює алгоритм практичних завдань, використовуючи при відповідну термінологію
0,25	1	Здобувач поверхово викладає навчальний матеріал, недостатньо чітко розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві помилки
0		Робота відсутня

Критерії оцінювання контрольних робіт

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для здобувачів вищої освіти. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовими модулями. Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді і може включати теоретичні питання, розуміння понятійного апарату з навчальної дисципліни, тестові завдання.

Формою проміжного та поточного контролю є контрольні роботи

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
4	6	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час написання контрольних робіт із посиланням на актуальні літературні джерела, володіючи термінологічним словником із навчальної дисципліни
3	4-5	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний пов'язати теорію із практикою, спостерігається недостатнє усвідомлення термінологічного апарату навчальної дисципліни
2	2-3	Здобувач вищої освіти в неповному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його у письмових відповідях, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1	1	Здобувач вищої освіти має суттєві ускладнення під час письмового викладу матеріалу, не розуміє змісту теоретичних питань, не готовий дати відповідь на практичні завдання
0	0	Робота відсутня

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре	задовільно	
60-69	D	задовільно		
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- психологічне тестування;
- доповіді, есе, презентації;
- індивідуальні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації результатів самостійної, індивідуальної роботи та наукових досліджень;
- контрольна робота;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- екзамен.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення семінарських, практичних занять, при перевірці самостійних робіт виконанні індивідуальної, контрольних робіт і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати: відповіді на семінарських і практичних заняттях; контрольних робіт; результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачених навчальним планом; для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо); результати виконання завдань самостійної роботи здобувача; результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій, кейсів).

З навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачено 2 контрольні (модульні) роботи. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного контролю

Перелік питань до Модулю 1

1. Сфери професійної діяльності психолога
2. Форми організації професійної взаємодії
3. Наукові дослідження як важливий різновид професійної діяльності психолога
4. Різновиди діяльності психолога: зміст і характеристика
5. Наукові психологічні школи
6. Психолог-викладач: сутність професійної діяльності
7. Психолог-дослідник: сутність професійної діяльності
8. Психолог-практик: сутність професійної діяльності
9. Просвітницька діяльність психолога в сучасному світі
10. Психопрофілактична робота
11. Консультативний напрям у роботі психолога
12. Психодіагностичний напрям у професійній діяльності
13. Психокорекція
14. Психотерапія: відмінність від психологічного консультування
15. Перша психологічна допомога населенню в умовах війни
16. Професійна діяльність психолога організації
17. Документи, що регламентують діяльність психолог: ретроспективний аналіз
18. Етичний кодекс психолога України
19. Етичні стандарти психологів
20. Міжнародні психологічні товариства та асоціації
21. Товариство психологів України
22. Діяльність Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України
23. Міжнародна асоціація прикладної психології
24. Міжнародна асоціація крос-культурної психології
25. Основні етапи становлення етичних принципів діяльності психолога

Перелік питань до Модулю 2

26. Загальні, професійні компетентності
27. Етапи професійного розвитку психологів
28. Перспективи професійного зростання
29. Професійні знання, уміння, навички психолога
30. Мотиваційні умови професійної діяльності психолога
31. Професійний розвиток психолога
32. Вплив особистих якостей на професіоналізм
33. Основні аспекти професійної придатності психолога до практичної діяльності
34. Модель особистості практичного психолога
35. Етапи професіоналізму за Є. Клімовим
36. Критерії успішності психолога-викладача
37. Професіограма психолога
38. Готовність психолога до впровадження інновацій
39. Стили професійного спілкування психолога
40. Творчість у професійній діяльності
41. Діяльність психолога закладу дошкільної освіти
42. Діяльність психолога закладу середньої освіти
43. Діяльність психолога у вищій школі
44. Відмінність у професійній діяльності психологів закладів освіти
45. Емпатія у професійній діяльності
46. Втома від співчуття і вторинна травматизація психолога
47. Протоколи психологічної самопомоги населенню в умовах війни
48. Профілактика суїцидів у громаді як актуальний виклик сьогодення
49. Особливості психоемоційного стану психолога в умовах війни
50. Засоби відновлення психоемоційного стану психолога

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Сфери професійної діяльності психолога
2. Форми організації професійної взаємодії
3. Наукові дослідження як важливий різновид професійної діяльності психолога
4. Різновиди діяльності психолога: зміст і характеристика
5. Наукові психологічні школи
6. Психолог-викладач: сутність професійної діяльності
7. Психолог-дослідник: сутність професійної діяльності
8. Психолог-практик: сутність професійної діяльності
9. Просвітницька діяльність психолога в сучасному світі
10. Психопрофілактична робота
11. Консультативний напрям у роботі психолога
12. Психодіагностичний напрям у професійній діяльності
13. Психокорекція
14. Психотерапія: відмінність від психологічного консультування
15. Перша психологічна допомога населенню в умовах війни
16. Професійна діяльність психолога організації
17. Документи, що регламентують діяльність психологів: ретроспективний аналіз
18. Етичний кодекс психолога України
19. Етичні стандарти психологів
20. Міжнародні психологічні товариства та асоціації
21. Товариство психологів України
22. Діяльність Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України
23. Міжнародна асоціація прикладної психології
24. Міжнародна асоціація крос-культурної психології
25. Основні етапи становлення етичних принципів діяльності психолога

26. Загальні, професійні компетентності
27. Етапи професійного розвитку психологів
28. Перспективи професійного зростання
29. Професійні знання, уміння, навички психолога
30. Мотиваційні умови професійної діяльності психолога
31. Професійний розвиток психолога
32. Вплив особистих якостей на професіоналізм
33. Основні аспекти професійної придатності психолога до практичної діяльності
34. Модель особистості практичного психолога
35. Етапи професіоналізму за Є. Клімовим
36. Критерії успішності психолога-викладача
37. Професіограма психолога
38. Готовність психолога до впровадження інновацій
39. Стили професійного спілкування психолога
40. Творчість у професійній діяльності
41. Діяльність психолога закладу дошкільної освіти
42. Діяльність психолога закладу середньої освіти
43. Діяльність психолога у вищій школі
44. Відмінність у професійній діяльності психологів закладів освіти
45. Емпатія у професійній діяльності
46. Втома від співчуття і вторинна травматизація психолога
47. Протоколи психологічної самодопомога населенню в умовах війни
48. Профілактика суїцидів у громаді як актуальний виклик сьогодення
49. Особливості психоемоційного стану психолога в умовах війни
50. Засоби відновлення психоемоційного стану психолога

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с. URL: <http://surl.li/hosrq>
2. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра. 2020. 564 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk814182%20.pdf>. URL:

Допоміжна:

3. Кобильченко В. Практичний психолог у закладі дошкільної освіти: завдання та зміст психологічної діяльності. *Особлива дитина: навчання і виховання*, № 1, 2020. С. 7-20. URL: <http://surl.li/hotcs>
4. Павлюк М.М., Шепельова М.В. Сучасні психологічні технології надання психологічної допомоги сім'ям постраждалих у подоланні складних життєвих обставин : практичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2020. 124 с. URL: <http://surl.li/hotes>
5. Панок В. Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник / В.Г.Панок, Я.В. Чаплак, Я.Ф. Андрєєва / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. – Чернівці : Чернівець. нац.ун-тім. Ю. Федьковича, 2019.384 с. URL: <http://surl.li/fvltf>
6. *Психологічна практика в закладах освіти: організація та проведення (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти): навчально-методичний посібник / укладачі : Кириленко В.Г., Крюкова О.В., Кучеровська Н.О., Палій В.С. К.: 2017. 92 с. URL: <http://surl.li/hoszn>*
7. *Психологічна служба : Підруч. / В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/705662/1/ps_sluzhba.pdf*
8. *Фахова психологічна практика: методичні рекомендації (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми «Психологія» денної, заочної, дистанційної форм навчання) / Укладачі: Андрущенко Т. В., Мозгова Г. П., Федоренко А. Ф., Ханецька Т. І., Сидоренко О. Б., Бондарчук О. Ю., Праченко О. К., Дьоміна Г. А., Кушмирук Є. С. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 161 с. <http://surl.li/hotaa>*
9. Чиханцова О, Гуцол К. Психологічні основи розвитку резильєнтності особистості в період пандемії Covid-19 : практичний посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 128 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732913/>

Інформаційні ресурси Інтернет:

10. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-14/tom-14-vipusk-1>
11. Гарячі лінії. URL: <https://www.mh4u.in.ua/phones/>
12. Дитячий психолог. URL: <https://dytpsyholog.com/>
13. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL <http://dnrb.gov.ua/ua/>
14. Психологічна допомога. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/psikhologichna-dopomoga>
15. Психологічна служба. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>
16. Реєстр тестових методик України. URL: <https://vpa.org.ua/test-committee/reestr-testovih-metodik-ukrayni/>

Міжнародні видання:

17. Dolynska L., Zaushnikova M. Formation of communicative competence of the future speech therapist in the process of professional training. *Polish journal of science*. Warszawa : Global Science Center LP. 2020. №34. VOL. 2. P. 64-67.
18. Iryna V. Ievtushenko, Yevheniia M. Kaliuzhna, Olena O. Nezhynska The study of the self-development model in the context of structural security of the individual integrity (Дослідження моделі саморозвитку в контексті структурної забезпеченості цілісності особистості). *Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment*, Vol. 8, No. 3, 2020, pp. 288-297. URL : <https://www.lifescienceglobal.com/journals/journal-of-intellectual-disability-diagnosis-and-treatment/volume-8-number-3/82-abstract/jiddt/4020-abstract-the-study-of-the-self-development-model-in-the-context-of-structural-security-of-the-individual-integrity>

**8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри від 202 р. №

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри — розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП